

REFERAT

Tema for møte: **Nasjonalt geodataråd**

Dato: **22. november 2022**, kl. 09.00 -12.00,

Sted: Teams-møte

Referent: Kartverket v/ sekretariatet

Kopi til: Kommunal- og distriktsdepartementet

Til stede:

Roar Skålin (leder)	Meteorologisk institutt
Agnes Landstad	Forskningsinstituttens fellesarena/Abelia – (delvis til stede)
Arne Bjørn Mildal	Norges vassdrags- og energidirektorat
Einar Vik Arset	Kystverket
Hildegunn Norheim	Norsk institutt for bioøkonomi (delvis til stede)
Johnny Welle	Kartverket
Dina Johanne Lefdal	Vestland fylkeskommune
Kristin Barvik	Sandnes kommune
May Britt Myhr	Norges geologiske undersøkelse
Øyvind Husby	IKT Norge
Jorunn Kragset	Geomatikkbedriftene og Norkart
Mona Høiås Sæther	Trondheim kommune/Geoforum
Trygve Sparr	Forsvarets forskningsinstitutt (delvis til stede)
Rozemarijn van der Hilst-Ytreland	Digitaliseringsdirektoratet

Forfall:

Øistein Knutsen jr.	DSB
Camilla Brekke	Universitetet i Tromsø

Gjester:

Martin Sæter Vestnes	Kommunal- og distriktsdepartementet
Knut K. Bjørngaas	Kartverket

Sekretariat:

Arvid Lillethun	Kartverket
-----------------	------------

09.00 – 09.10 Velkommen

- Velkommen, framhever nye medlemmer til Rådet, Camilla Brekke, Rozemarijn van der Hilst-Ytreland og Øistein Knutsen jr.
- Referat fra forrige møte – godkjent med en presisering i oppsummeringen av saken om tilgang til detaljerte dybde-data.

09.10 – 09.45 Sak 12/2022 Finansieringsmodeller/-utfordringer

Knut K. Bjørngaas fra Kartverket innledet, basert på eget saksframlegg. Utfordringene til den geografiske infrastrukturen er todelt. Samarbeid om geografisk kartlegging utfordres av nytt regelverk fra EU, bl.a. Open Data Directive, samtidig som fellesløsningene er underfinansiert.

Kartverket har en følgende strategi for å møte denne utfordringen:

- Være tydelig på utfordringen
- Søke kortsiktig finansiering når muligheten byr seg
- Det er levert satsingsforslag for 2024
- Arbeide med en langsiktig bærekraftig finansieringsmodell, ref. Tiltak-28 i handlingsplanen for nasjonal geodatastrategi.

Det var stilt to spørsmål som Geodatarådet skulle behandle;

1. Bør Geodatarådet gi et råd til KDD om å sikre samarbeidene for geografisk kartlegging regulatorisk og finansielt ved innføring av Åpne data direktivet og høyverdi datasett?
2. I forbindelse med tiltak-28 ønsker Kartverket å etablere en arbeidsgruppe med deltakere fra bl.a. Geodatarådet og samordningsgruppen for Norge Digitalt. Har Geodatarådet innspill til deltakere i arbeidsgruppen?

Saken ble diskutert og det kom fram ulike innspill til hvilke råd Geodatarådet skal gi KDD.

I hovedsak disse innspillene;

- Geodatarådet vil gi et klart felles råd til KDD når det gjelder implementering av åpne data direktivet og datasett med høy verdi. Det norske samarbeidet om geografisk kartlegging, Geovekst, må sikres regulatorisk og finansielt ved innføring av Åpne data direktivet og høyverdi datasett
- Geodatarådet mener det er behov for en tydelig satsning på fellesløsninger i den geografiske infrastrukturen. Dette er en digital infrastruktur både kommuner, fylkeskommuner, statlige og private virksomheter er avhengig av for å løse sine samfunnsoppdrag.

Oppfølging

- Kartverket tok med seg innspillene og utarbeider et utkast til notat med råd fra Geodatarådet. Etter gjennomgang av Rådet planlegges det oversending av råd til KDD. Referatet henviser til utkast fra Kartverket på vinklinger og prioriteringer som kom fram i diskusjonen.
- Kartverket fikk med innspill til deltagere til strategisk arbeid med tiltak 28 – finansiering. Aktuelle kandidater kan fra rådet kan være Hildegunn Norheim, NIBIO, Jorunn Kragset, Geomatikk-bedriftene, og Rose van der Hilst-Ytreland, Digdir. Videre representasjon fra KS

og storkommunegruppen som må undersøkes nærmere. Endelig avklaring ble ikke tatt i møtet. Det oppfordres til å spille inn forslag til deltagere.

09.45 – 10.20 Sak 14/2022 Midtveisevalueringen

Rapporten «Midtveisevaluering av nasjonal geodatastrategi» ble publisert 7. november på regjeringen.no. Rapporten: [Midtveisevaluering](#). Martin Sæter Vestnes, fra KDD informerte om rapporten og de funn og signaler som den gir.

Det ble framhevet at foreliggende midtveisevalueringer har pekt på viktige utfordringer og mulige tiltak framover. Tre hovedtema er framhevet;

1. Prioritering frem til strategiperiodens slutt i 2025
2. Forankring av geodatastrategien
3. Utvikling av en datastrategi i neste strategiperiode

Det ble i diskusjonen framhevet at

- oppfølging av geodatastrategi må vurderes koblet mer til oppfølging av geodatastrategien, og at geodatastrategien eller elementer bør inkorporeres i andre nasjonale strategier fra ulike departementer mv.
- manglende resultater skyldes delvis manglende finansiering av geodatastrategien – en strategi uten finansiering vil måtte være mer basert på dugnad fra aktørene med egeninnsats mv, og dette vil kunne hemme gjennomføringskraften.
- de ulike departementer må ta et større ansvar for oppfølging mot målene i strategien
- arbeidet med sikring av geografiske data og geografisk kunnskapsunderlag bør knyttes mer opp mot initiativ om grunndata i regi av Skate.

Etter innlegget ble det videre diskutert *hvilke form* for råd Geodatarådet bør gi til KDD om geodatastrategien og tiltak i handlingsplanen i siste fase av strategiperioden - 2023-2025.

Oppfølging

- Geodatarådet har gitt råd om behovet for en tydelig satsning på fellesløsninger i den geografiske infrastrukturen. Rådet understøttes nå av ett av hovedfunnene i midtveisevalueringen, noe som forsterker behovet for snarlige tiltak knyttet til fellesløsningene.
- Når det gjelder funn og tiltak knyttet til forankring av geodatastrategien og prioritering av tiltak i tilhørende handlingsplan kommet det fram at Geodatarådet bør støtte behovet for tiltak på disse områdene. Geodatarådet vil derfor foreslå at Samordningsgruppen for geografisk informasjon og Kartverket gis i oppgave å:
  - Foreslå en prioritering av tiltak for å sikre gjennomføring og redusere antallet som skal realiseres i parallell.
  - Utarbeide en plan for forankring av geodatastrategien, gjerne inspirert av måten KS og regjeringens digitaliseringsstrategi formidles, rapporteres og forankres på¹.
- Forslag til prioritering og plan for forankring forelegges Geodatarådet og deretter KDD.
- Johnny Welle og May Britt Myhr lager utkast til råd fra Geodatarådet til KDD. Utkastet sirkuleres i Geodatarådet for kommentarer før det oversendes KDD.

Sak 08/2022 Tilgang til detaljerte dybde data

Offisielle detaljerte dybde data langs norskekysten er ikke offentlig tilgjengelig. Det er Forsvaret som gir tilgang til de detaljerte dataene etter søknad. Over tid er det bygget opp en uoffisiell database basert på crowdsourcing. Den uoffisielle databasen benyttes også av offentlige etater, og i enkelte tilfeller også ved søk- og redningsoperasjoner fordi det tar lang tid å få tilgang til de offisielle dataene.

Saken ble diskutert på forrige møte. Utkast til råd fra Geodatarådet til KDD ble diskutert og justert. Endelig versjon ble vedtatt.

- Oppfølging
  - o Endelig versjon av råd sendes KDD.

Sak 13/ Gode dømme

Gode dømme-kåringen tar sikte på å synliggjøre nytte og bruk av geografiske data. Utlysning gikk ut sommeren 2022, - pressemelding fra KDD 11.8. Det kom inn 14 forslag, det er færre enn tidligere år, litt overraskende. En jury med representanter fra Geodatarådet, ledet av Roar Skålin, har vurdert de innkomne forslagene basert på definerte kriterier. Det ble lagt fram et notat om vurderinger og forslag til vinnere i 3 ulike forhåndsdefinerte klasser.

- Beste kommersielle
- Offentlig sektor – digital regulering av mobilitet
- Kombinerer data til ny kunnskap
- I tillegg ønsker juryen hederlig omtale av et fjerde eksempel som har kommet inn.

Geodatarådet stilte seg bak juryens vurderinger og konklusjoner på vinnere. KDD informeres om dette.

Oppfølging

- Utdeling blir organisert av KDD og Geodatarådet i fellesskap, i regjeringskvartalet, 7. 12. 2022. Statsråd Gjelsvik skal dele ut prisene. Geodatarådets leder deltar i utdelingsarrangementet og rådsmedlemmer oppfordres til å delta.
- KDD har informert om at gode dømme-diplom ikke videreføres i 2023. Det er ønskelig å få til en profilering av gode eksempler på bruk av geodata, men i en annen form enn diplomutdeling. Geodatarådet er bedt om å komme med forslag. Kartverket forbereder en diskusjon om dette til neste møte. Kommunikasjonsmedarbeidere i Kartverket og evt andre organisasjoner tas med i forberedelsene.

Sak 15/202 Orientering om FIG Working Week i 2027 og ønske om støtte fra Nasjonalt geodataråd

Nasjonalt geodataråd fikk i mars 2021 orientering om forprosjekt til søknad og planlegging av FIG konferanse i 2026. På grunn av ulike forhold ble arbeidet i Norge lagt på vent og tatt opp igjen våren 2022. FIG Norge ønsker nå å søke å få arrangementet til Norge i 2027. Etter planen er det FIG-Working Week som arrangeres i 2027 som det nå kan være aktuell å søke om å få arrangere.

Søknad må sendes inn til FIG innen 12. januar 2023 og arrangementet vil bli tildelt under FIG Working-Week i Orlando 2. juni 2023.

Initiativtakerne har bedt Geodatarådet om en støtteuttalelse. Orientering fra Kari Strande ble vedlagt.

Oppfølging

- Geodatarådet bestemte i møtet at en slik støtteerklæring vil sendes til KDD.

Mulige saker for diskusjon i rådet

Geodata og sikkerhetssituasjonen

Flere forhold rundt geodata og sikkerhetssituasjonen kan være aktuelle å ta opp. Dette gjelder både databehov, skjermingsforhold knyttet til informasjon og eventuelt en beredskapsrelaterte oppgaver knyttet opp mot Kartverket som nasjonal geodatakoordinator. NSM og PST kan være aktuelle deltagere inn i en diskusjon i Rådet.

Geodatarådet besluttet at temaet kan bli aktuelt å ta opp våren 2023.

Bruk av koordinater i offentlige geografiske data

Geodatarådet har fått henvendelse fra Pål Mitsem der han ber om at Geodatarådet vurderer å gi råd om å endre praksis knytte til hvilke standard geografiske koordinatsystemer mv som skal brukes i Norge.

Oppfølging

- Geodatarådet besluttet at dette er en sak av teknisk karakter som ikke Geodatarådet ønsker å behandle videre, men ber Kartverket ta dette opp i egnede tekniske fora. Kartverket informerte om at dette kan tas opp i den nasjonale «Teknologisk rammeverksgruppe» som ledes av Kartverket.

Informasjonssaker

Satsingsforslag fra Kartverket

Kartverket informerte kort om at søknaden Geosats 2023 ble besluttet ikke å fremmes, med bakgrunn i strategiske vurderinger knyttet til tverretatlig/ tverrdepartemental støtte og sannsynlighet for å få tildelt satsningsmidler. Johnny Welle, Kartverket, informerte om at Kartverket ønsket å fremme egne forslag på selvstendig grunnlag. Dette gjelder 4 satsningsforslag

- Marine grunnkart
- Forprosjekt enklere bruk av geodata
- Forprosjekt Ledninger
- Videreutvikling og drift av nasjonal digital høydemodell

Satsingsforslag fra øvrige aktører

NVE informerte om satsningsforslag knyttet til naturfare, inkludert kunnskapsgrunnlag. Flere aktører, som NGU og Kartverket, er relevante inn i et slikt prosjekt. NGU informerte om satsningsforslag på geologi og grunnvann. Meteorologisk institutt informerte om Klimakverna –

tilrettelagt informasjon gjennom Norsk klimaservicesenter. Dette satsingsforslaget har fått støtte gjennom statsbudsjettet for 2023. MET, NVE og andre er aktører inn i et slikt arbeid.

Eventuelt og neste møter

Neste møter ble grovt skissert: 4 møter i 2023, ett fysisk og ett teams-møte pr. semester, vår og høst. Møteplan med datoer skal settes opp for hele året.

Ingen eventuelt-saker